

Vänersborgs kommun

Delegeringsordning

Valnämnden

Gäller fr.o.m. 2018-02-13

Innehållsförteckning

Förkortningar m.m.	1
Delegering av beslutanderätt inom nämnd	2
Vad innebär delegering?	2
Förutsättningar för nämndens delegeringsrätt	2
Vad kan delegeras?	2
Vem kan man delegera till?	3
Vidaredelegering.....	4
Delegering av beslutanderätten i brådskande ärenden där nämndens avgörande inte kan avvaktas	4
Anmälan av delegeringsbeslut.....	4
Allmänna ärenden.....	5
Ärendehantering, yttrande m.m.	5
Ombud.....	5
Upphandling.....	6
Ekonomiska ärenden	6
Försäljning av lös egendom	6
Vallagen.....	6

Dokumenttyp Delegeringsordning	Dokumentnamn Delegeringsordning Valnämnden	Antagen 2014-11-24, § 45	Version 1.0
Dokumentägare Kommunstyrelseförvaltningen	Dokumentansvarig Kanslichef	Reviderad 2018-02-13, § 2	Giltighet
Dokumentinformation Beslutsordning för Valnämnden		Publicerad på hemsidan 2018-02-28	
Ämnesområde Administration			Intern Extern X
Andra styrande dokument som omnämns Vallagen (2005:837, VL), Förvaltningslagen (1986:223, FL), Kommunallagen (2017:725, KL), Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400, OSL), Tryckfrihetsförordningen (1949:105, TF)			

Förkortningar m.m.

Förkortningar på delegater

KC	Kanslichef
KJ	Kommunjurist
Ordf.	Ordförande
Vice ordf.	Vice ordförande
RM	Röstmottagare
VDO	Valdistriktsordförande
VDOE	Valdistriktsordförandes ersättare
VS	Valsamordnare

Förkortningar på lagar, författningar och förordningar

FL	Förvaltningslagen (1986:223)
KL	Kommunallagen (2017:725)
OSL	Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
TF	Tryckfrihetsförordningen (1949:105)
VL	Vallagen (2005:837)

Delegering av beslutanderätt inom nämnd

Vad innebär delegering?

Delegering enligt kommunallagen (KL) innebär att beslutanderätten, i ett visst ärende eller i en ärendegrupp, flyttas över till någon annan (= *delegaten*). Delegaten träder helt in i nämndens ställe. Ett beslut av delegaten ses som nämndens beslut och *kan överklagas* genom laglighetsprövning. Nämnden kan inte ändra delegatens beslut men kan naturligtvis *återkalla* delegeringsuppdraget.

Nämnden kan också genom eget handlande föregripa ett beslut i ett enskilt ärende genom att själv ta över ärendet och fatta beslut. Nämnden har *redovisningsansvaret*, men delegaten har det *juridiska ansvaret* (t.ex. tjänstefel eller skadestånd).

Förutsättningar för nämndens delegeringsrätt

Delegering inom en nämnd förutsätter *alltid beslut i två led*. Först måste fullmäktige i ett *reglemente* eller i ett *särskilt beslut* ha uppdragit till nämnden att hantera ett visst verksamhetsområde eller besluta i vissa ärenden eller ärendegrupper. Därefter kan nämnden om den vill besluta om delegering av denna beslutanderätt. Nämnden lämnar delegeringsuppdrag genom *särskilt beslut* eller genom att fatta beslut om en *delegeringsordning* där beslutanderätten i olika ärenden överförs till delegater.

Nämnden beslutar själv i vilka ärenden eller ärendegrupper beslutanderätten ska delegeras. Räckvidden för en nämnds delegeringsbefogenhet framgår av 6 kap 38 § KL (se nedan) som anger vilka ärendetyper som inte får delegeras.

Vad kan delegeras?

Nämndens delegeringsrätt - delegeringsförbud

Nämnden får enligt 6 kap. 38 § KL inte delegera beslutanderätten i följande slag av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet, d.v.s. nämndens övergripande ansvar för verksamheten,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige,
3. yttranden med anledning av att fullmäktiges beslut överklagats,
4. yttranden med anledning av att nämndens egna beslut överklagats,
5. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
6. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden,
7. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras (bl.a. inom socialområdet).

Sammanfattningsvis kan man säga att ärenden som är av *principiell beskaffenhet* eller som annars är av *större vikt* är förbehållna nämnden. Oftast handlar det om ärenden som får stora konsekvenser för kommunen och ofta där politiska bedömningar är avgörande. Någon klar gräns för vad som är delegerbart eller inte delegerbart finns inte. Man får se på hur ofta ärendena förekommer, kommunens storlek, budgetomslutning, förvaltningens/verksamhetens storlek och organisation.

Förutom de generella undantagen från delegering ovan innehåller en del specialförfattningar, t.ex. socialtjänstlagen, också uttryckliga delegeringsförbud.

Delegering och ren verkställighet

Man skiljer mellan *beslut i kommunallagens mening* och *ren verkställighet*. I *delegeringsordning* ska med andra ord endast upptas beslut i *kommunallagens mening*.

Gränsen mellan beslut som kräver delegering och ren verkställighet går inte att dra med exakthet.

Beslut i kommunallagens mening kännetecknas bl.a. av att det finns *utrymme för alternativa lösningar* och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden och bedömningar. Normalt kan denna typ av beslut *överklagas* genom laglighetsprövning eller genom förvaltningsbesvär. Men man kan inte endast gå på överklagbarheten för att särskilja ren verkställighet från beslut i *kommunallagens mening* eftersom t.ex. yttranden normalt inte kan överklagas men ofta innehåller självständiga bedömningar och fodrar delegering för att kunna föras över från nämnd till annan.

Vid *ren verkställighet* saknas utrymme för självständiga bedömningar och beslutsalternativ. Det rör sig här om ”mekanisk verkställighet”, t.ex. avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa eller tilldelning av förskoleplats efter en klar turordning. Beslut av rent förberedande eller verkställande art kan inte överklagas (jmf 13 kap 2 § 2 p KL). Även om den enskilde inte kan överklaga beslutet genom laglighetsprövning – eller förvaltningsbesvär - finns andra vägar för den enskilde att angripa ett beslut den enskilde upplever som felaktigt, nämligen genom rättslig prövning vid allmän domstol, anhållan om en JO-granskning eller påkallande av de kommunala revisorernas uppmärksamhet.

Delegering av rätt att överklaga

Beslut att *överklaga dom* av allmän förvaltningsdomstol går att delegera, liksom beslut att begära *inhibition*. En förutsättning är att det överklagade beslutet i sig är delegerbart. Ett bemyndigande ska vara försett med förbehållet, att vad gäller ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda får delegeringen inte omfatta ärenden av principiell betydelse eller annars av större vikt.

Beslut utan delegeringsuppdrag

Om en anställd fattar ett beslut utan stöd av ett delegeringsuppdrag kan ett sådant beslut inte överklagas genom laglighetsprövning eftersom beslutet inte kan sägas existera i *kommunallagens mening*. Kommunen kan dock bli civilrättsligt bunden av beslutet om mottagaren är i god tro och det rör civilrättsliga förhållanden. Mottagaren kan i sådant fall även driva ärendet via allmän domstol.

Vem kan man delegera till?

En nämnd kan enligt 6 kap 37 § KL lämna delegeringsuppdrag till:

- ett utskott bestående av ledamöter eller ersättare i nämnden,
- en ledamot eller ersättare i nämnden,
- en anställd hos kommunen,
- presidiet.

Det är *inte tillåtet* att lämna delegeringsuppdrag till:

- flera anställda i grupp,
- till anställd tillsammans med ledamot eller ersättare, s.k. *blandad delegering*,

- anställd i kommunalt företag.

Det bör också vara klart, genom delegeringsordningen eller på annat sätt, vem som går in i en delegats ställe *vid delegatens frånvaro*.

Vidaredelegering

Enligt 7 kap 6 § KL kan en nämnd om den uppdrar till en förvaltningschef *inom den egna nämndens verksamhetsområde* att fatta vissa beslut, även medge att förvaltningschefen i sin tur får överlåta sin beslutanderätt till annan anställd inom kommunen. Detta kallas vidaredelegering. En förutsättning för detta är att nämnden *i ett beslut* tillåtit det. Beslut som fattats på grund av vidaredelegering ska *anmälas till förvaltningschefen*. Någon uttrycklig skyldighet för förvaltningschefen att anmäla dessa beslut till nämnden föreligger däremot inte, men nämnden kan sätta upp sådana krav som villkor för delegeringen

Vidaredelegering kan endast ske i *ett led*.

Delegering av beslutanderätten i brådskande ärenden där nämndens avgörande inte kan avvaktas

En nämnd får enligt 6 kap. 39 § KL uppdra åt ordföranden eller en annan ledamot i nämnden att besluta i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Det rör sig alltså här om ärenden som oundgängligen måste avgöras. Vilka beslut som kan delegeras och om det finns några begränsningar framgår inte av lagtexten. Ärenden som avgjorts med stöd av denna bestämmelse ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde. Denna typ av beslut anses som ett beslut av nämnden.

Anmälan av delegeringsbeslut

Nämnden ska enligt 6 kap 40 § KL besluta i vilken utsträckning beslut som fattats med stöd av delegering ska anmälas till den. Nämnden bestämmer själv hur och när anmälan ska ske. Beslut som inte anmäls ska protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap KL.

Syftet med anmälan är flera. Nämndernas *informations- och kontrollbehov* ska tillgodoses, dessutom kan det ha betydelse för *beslutets laga kraftvinnande*. Ett beslut vinner nämligen laga kraft tre veckor efter att det tillkännagavs på kommunens anslagstavla att det protokollförda beslutet justerats. Antingen kan delegaten skriva ett särskilt protokoll över beslutet som tillkännages på anslagstavlan eller så räknas klagotiden från den dag, då tillkännagivande skedde om justering av protokollet från det sammanträde vid vilket beslutet anmäldes hos nämnden.

1. Allmänna ärenden

Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Dele- gat	Ersättare	Anmärkning
1.1	Brådskande ärenden	6:39 KL	Ordf.	Vice ordf.	
1.2	Representation och uppvaktningar rörande förtroendevalda		Ordf.	Vice ordf.	
1.3	Ordförandes deltagande i kurser och konferenser		KSO		
1.4	Förtroendevaldas deltagande i kurser och konferenser		Ordf.	Vice ordf.	
1.5	Utseende av personer som har rätt att kvittera ut rekommenderade postför-sändelser och liknande		KC		

2. Ärendehantering, yttrande m.m.

Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Dele- gat	Ersättare	Anmärkning
2.1	Prövning av enskilds begäran att få ut allmän handling	2:14 TF & 6:4 OSL	KC	KJ	
2.2	Prövning av att överklagande skett i rätt tid	24 § FL	KC	KJ	
2.3	Avvisning av överklagande som inkommit för sent	24 § FL	KC	KJ	
2.4	Omprövning av beslut	27 § FL	KC	KJ	
2.5	Yttranden, ansökningar och liknande till myndigheter m.fl. som <u>inte</u> är av principiell beskaffenhet eller av större vikt		KC	KJ	
2.6	Avskrivning av ärenden som <u>inte</u> är av principiell karaktär eller av större vikt		KC	KJ	
2.7	Avskrivning av ärenden i övrigt		Ordf.		
2.8	Beslut gällande deltagande i överläggningar, samverkan eller samarbete med andra organisationer samt medlemskap i intresseorganisationer, föreningar, förbund och liknande sammanslutningar, som <u>inte</u> är av principiell karaktär eller av större vikt		Ordf.		

3. Ombud

Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Dele- gat	Ersättare	Anmärkning
3.1	Utse ombud att föra nämndens talan inför domstol och andra myndigheter	6:15 KL	KC	KJ	

4. Upphandling

Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Ersättare	Anmärkning
4.1	Antagande av anbud för valnämndens räkning <ul style="list-style-type: none"> – upp till tjugofem prisbasbelopp 		KC		<i>Löpande anskaffningsbeslut inom ramen för uppdrag och budget är att betrakta som ren verkställighet och kräver därför inget delegeringsbeslut.</i>

5. Ekonomiska ärenden

Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Ersättare	Anmärkning
5.1	Beslut att utse beslutsattestanter för valnämndens förvaltning		KC		
5.2	Beslut rörande beloppsgränser för beslutsattestanter		KC		
5.3	Inhyrning, uthyrning och uppsägning av lokaler då <ul style="list-style-type: none"> – hyran uppgår till högst fem prisbasbelopp per år och avtalstiden är under tre år 		KC		

6. Försäljning av lös egendom

Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Ersättare	Anmärkning
6.1	Beslut om överlåtelse av sådan lös egendom som inte längre behövs, dock <ul style="list-style-type: none"> – med ett beräknat försäljningsvärde upp till ett prisbasbelopp 	KC			<i>Vid försäljning av lös egendom gäller "Riktlinjer för försäljning av kommunal lös egendom" (KS 2009-02-25 § 48).</i>

7. Vallagen

Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Ersättare	Anmärkning
7.1	Förordna röstmottagare	3:5 VL	KC	VS	
7.2	Utse röstmottagare per valdistrikt	3:4, 3:5 VL	KC	VS	
7.3	Utse ordförande och ersättare för ordförande per valdistrikt	3:4, 3:5 VL	KC	VS	
7.4	Överlåta till chef för inrättning att förordna röstmottagare	3:5 VL	KC	VS	
7.5	Göra av valmyndigheten eller länsstyrelsen beslutad ändring eller rättelse i röstlängden	5:7 2 st. VL	VDO	VDOE	

7.6	Förordnande av ambulerande röstmottagare	7:1, 7:3 a VL	KC	VS	
7.7	Föra anteckningar över röstmottagningen i röstningslokal	10:7 VL	RM		
